

Spis treści

Wykaz skrótów	8
Rozdział I. Prowadzenie i przechowywanie dokumentacji pracowniczej.....	9
1. Przepisy dotyczące prowadzenia i przechowywania dokumentacji pracowniczej.....	9
2. Zasady prowadzenia dokumentacji pracowniczej	9
2.1. Akta osobowe	10
2.2. Dokumenty w sprawach związanych ze stosunkiem pracy	13
2.3. Przepisy przejściowe.....	16
3. Formy dokumentacji pracowniczej oraz ich zmiana	17
4. Forma przechowywania dokumentacji pracowniczej.....	20
4.1. Przechowywanie dokumentacji w formie papierowej	21
4.2. Przechowywanie dokumentacji w formie elektronicznej	21
4.3. Przenoszenie dokumentacji między systemami teleinformatycznymi	22
Rozdział II. Zasady przechowywania dokumentacji pracowniczej	23
1. Okresy przechowywania dokumentacji pracowniczej	23
2. Obowiązki pracodawcy w zakresie przechowywania dokumentacji	26
3. Obowiązki pracodawców w zakresie ubezpieczeń społecznych.....	29
3.1. Raport informacyjny	29
3.2. Procedura składania raportu informacyjnego oraz jego skutki	30
3.3. Konto ubezpieczonego i dokumenty przekazywane do ZUS.....	39
3.4. Konsekwencje niezłożenia ZUS RIA.....	43
4. Postać a forma elektroniczna	43
5. Odpowiedzialność wykroczeniowa	44
Rozdział III. Język polski w dokumentacji pracowniczej	46
1. Język umowy o pracę.....	46
2. Język pozostałych dokumentów z zakresu prawa pracy	48
3. Nazwa stanowiska w języku obcym	48
Rozdział IV. Ochrona danych osobowych.....	49
1. Przetwarzanie danych osobowych pracowników	49
2. Pozyskiwanie danych osobowych od osób ubiegających się o zatrudnienie	54
3. Pozyskiwanie danych osobowych od pracowników.....	56
Rozdział V. Przepisy wewnętrzne.....	59
1. Regulamin pracy	61
1.1. Obowiązek tworzenia regulaminu pracy.....	61
1.2. Procedura wprowadzenia regulaminu pracy	62
1.3. Treść regulaminu pracy.....	64
1.4. Wejście w życie regulaminu pracy.....	75
2. Regulamin wynagradzania	97
2.1. Zakładowe źródło prawa pracy	97
2.2. Regulamin wynagradzania a układ zbiorowy pracy	99
2.3. Indywidualne warunki wynagradzania pracowników a zapisy regulaminu wynagradzania.....	99
2.4. Procedura ustalania regulaminu wynagradzania	100

2.5.	Treść regulaminu wynagradzania	101
2.6.	Inne świadczenia związane z pracą i zasady ich przyznawania w regulaminie wynagradzania.....	102
2.7.	Zmiana regulaminu wynagradzania	103
2.8.	Rezygnacja z zfsś w regulaminie wynagradzania	104
2.9.	Wejście w życie regulaminu wynagradzania	105
2.10.	Uchylenie regulaminu wynagradzania	106
2.11.	Zawieszenie regulaminu wynagradzania	107
2.12.	Najczęstsze błędy w regulaminie wynagradzania.....	107
3.	Regulamin zfsś	115
3.1.	Tworzenie regulaminu zfsś – na co zwrócić uwagę	115
3.2.	Procedura ustalania regulaminu zfsś	117
3.3.	Ochrona danych osobowych w zfsś	125
4.	Układ zbiorowy pracy	125
4.1.	Tworzenie układu zbiorowego pracy – o czym warto pamiętać	132
5.	Obwieszczenie o systemach czasu pracy	132
6.	Informacja o równym traktowaniu w zatrudnieniu	133
7.	Regulacje w zakresie kontroli trzeźwości pracowników.....	134
7.1.	Treść regulacji w zakresie kontroli trzeźwości	135
7.2.	Tryb wprowadzenia regulacji wewnątrzzakładowych w zakresie kontroli trzeźwości	135
8.	Wewnątrzzakładowe regulacje w zakresie pracy zdalnej.....	139
8.1.	Porozumienie o pracy zdalnej z organizacją związkową	139
8.2.	Regulamin pracy zdalnej	140
8.3.	Treść regulaminu lub porozumienia o pracy zdalnej	140
Rozdział VI. Zatrudnienie pracownika		145
1.	Kwestionariusz osobowy	145
2.	Badania lekarskie	147
3.	Szkolenie wstępne bhp.....	151
4.	Zakres obowiązków pracownika	153
5.	Zapoznanie z regulaminami pracy i wynagradzania	154
Rozdział VII. Przebieg zatrudnienia		155
1.	Zawarcie umowy o pracę	155
1.1.	Treść umowy o pracę	155
1.2.	Zmiana warunków umowy o pracę	159
2.	Informacja o warunkach zatrudnienia	161
3.	Zakaz konkurencji w czasie trwania stosunku pracy	168
4.	Wspólna odpowiedzialność materialna	169
5.	Uprawnienia związane z rodzicielstwem	171
5.1.	Wniosek o urlop macierzyński	171
5.2.	Wniosek o urlop rodzicielski	172
5.3.	Wniosek o urlop ojcowski	174
5.4.	Wniosek o urlop wychowawczy	176
5.5.	Wniosek o elastyczną organizację pracy	178
5.6.	Urlop opiekuńczy	180
5.7.	Zwolnienie od pracy z powodu działania siły wyższej	182
5.8.	Oświadczenie o zamiarze korzystania z uprawnień rodzicielskich	184
6.	Okresowe szkolenia bhp	185
7.	Dokumentacja płacowa	187
8.	Ewidencja czasu pracy	188

9. Ruchomy czas pracy	191
10. Wyjścia prywatne	193
11. Potwierdzenie obecności w pracy	194
12. Urlopy wypoczynkowe	195
12.1. Plan urlopów	195
12.2. Udzielanie urlopu	196
12.3. Odwołanie z urlopu	196
13. Kary porządkowe	197
14. Ewidencja odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej	200
15. Refundacja okularów i szkieł kontaktowych w przepisach wewnątrzzakładowych	201
Rozdział VIII. Dokumenty dotyczące wypłaty zasiłków	205
1. Zmiany w dokumentacji zasiłkowej od 6 grudnia 2023 r.	205
2. Obowiązki wobec ZUS pracodawcy niebędącego płatnikiem zasiłków	206
3. Termin przekazania zaświadczenia Z-3 do ZUS	206
4. Wypełnianie zaświadczenia Z-3	207
5. Kontynuacja wypłaty zasiłków przez ZUS	218
6. Zasiłek opiekuńczy	222
7. Zasiłek macierzyński	247
Rozdział IX. Dokumenty dotyczące składek ZUS	259
1. Wnioski o ulgi i umorzenia z ZUS	259
1.1. Odroczenie terminu płatności składek lub rozłożenie na raty	259
2. Rozłożenie na raty należności z tytułu składek	263
3. Zgłaszanie umów o dzieło w ZUS	269
3.1. Podmioty zobowiązane do zgłoszenia umowy o dzieło	269
3.2. Podmioty wyłączone z obowiązku zgłoszenia umowy o dzieło	271
4. Rozliczenie składek za przedsiębiorców	274
4.1. Formularze ZUS DRA i ZUS RCA	274
4.2. Zasady ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i ich wykazywanie w ZUS DRA i ZUS RCA	274
4.2.1. Opodatkowanie według skali podatkowej	274
4.2.2. Opodatkowanie liniowe	275
4.2.3. Karta podatkowa	275
4.2.4. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	275
4.2.5. Inne formy opodatkowania	276
Rozdział X. Wnioski i oświadczenia do celów podatkowych	284
1. Podatnicy uprawnieni do złożenia PIT-2	285
2. Warunki składania oświadczenia o kwocie zmniejszającej podatek	287
3. Oświadczenie podatnika składane płatnikowi o zamiarze preferencyjnego opodatkowania dochodów (z małżonkiem lub jako osoba samotnie wychowująca dziecko)	288
4. Oświadczenie podatnika składane zakładowi pracy w sprawie korzystania z podwyższonych pracowniczych kosztów uzyskania przychodów	288
5. Oświadczenie podatnika składane płatnikowi w sprawie zwolnień podatkowych	289
6. Wniosek podatnika składany płatnikowi o niestosowanie ulgi dla młodych podatników lub pracowniczych kosztów uzyskania przychodów	289

7. Wniosek podatnika składany płatnikowi o rezygnację ze stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów	290
8. Wniosek podatnika składany płatnikowi w sprawie niepobierania zaliczek w roku podatkowym	290
Rozdział XI. Zakończenie zatrudnienia	294
1. Wypowiedzenie umowy o pracę	294
2. Rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia	295
3. Rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.....	296
4. Wygaśnięcie stosunku pracy.....	296
5. Zakaz konkurencji po ustaniu stosunku pracy.....	297
6. Świadectwo pracy.....	298
Wypełnienie świadectwa pracy – instrukcja „krok po kroku”	301
Przepisy dotyczące prowadzenia i przechowywania dokumentacji kadrowej	315

Wykaz wzorów

Wzór 1. Informacja o zmianie formy prowadzenia dokumentacji pracowniczej.....	19
Wzór 2. Informacja o okresie przechowywania dokumentacji pracowniczej	26
Wzór 3. Wniosek o wydanie kopii całości dokumentacji pracowniczej.....	27
Wzór 4. Oświadczenie ZUS OSW	31
Wzór 5. Raport ZUS RIA	33
Wzór 6. Raport ZUS RPA	41
Wzór 7. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.....	49
Wzór 8. Umowa powierzenia przetwarzania danych podmiotowi zewnętrznemu	51
Wzór 9. Regulamin pracy	76
Wzór 10. Regulamin wynagradzania	109
Wzór 11. Regulamin tworzenia i gospodarowania zfs	121
Wzór 12. Układ zbiorowy pracy.....	128
Wzór 13. Obwieszczenie w sprawie systemów i rozkładów czasu pracy oraz okresów rozliczeniowych.....	133
Wzór 14. Potwierdzenie pracownika o zapoznaniu się z informacją o równym traktowaniu w zatrudnieniu	134
Wzór 15. Przykładowy fragment regulaminu pracy określający zasady badania trzeźwości pracowników	137
Wzór 16. Regulamin pracy zdalnej	141
Wzór 17. Kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o pracę	145
Wzór 18. Kwestionariusz osobowy dla pracownika	147
Wzór 19. Skierowanie na badania profilaktyczne.....	148
Wzór 20. Karta szkolenia wstępnego bhp	152
Wzór 21. Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z regulaminami pracy i wynagradzania.....	154
Wzór 22. Umowa o pracę	157
Wzór 23. Zawiadomienie o zawarciu umowy na okres przekraczający 33 miesiące.....	159
Wzór 24. Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy.....	159
Wzór 25. Informacja o warunkach zatrudnienia – art. 29 § 3 Kodeksu pracy, u pracodawcy, który posiada regulamin pracy	162
Wzór 26. Umowa o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy	168

Wzór 27. Umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej	170
Wzór 28. Wniosek o kontynuację urlopu macierzyńskiego przez ojca dziecka	172
Wzór 29. Wniosek o udzielenie urlopu rodzicielskiego albo jego części	173
Wzór 30. Wniosek pracownika o udzielenie urlopu ojcowskiego	175
Wzór 31. Wniosek pracownika o udzielenie urlopu wychowawczego	177
Wzór 32. Wniosek o elastyczną organizację pracy	179
Wzór 33. Wniosek o urlop opiekuńczy	181
Wzór 34. Wniosek o zwolnienie od pracy z powodu działania siły wyższej	183
Wzór 35. Oświadczenie pracownika o zakresie korzystania z uprawnień rodzicielskich	185
Wzór 36. Zaświadczenie o ukończeniu okresowego szkolenia bhp	186
Wzór 37. Porozumienie o wprowadzeniu ruchomego rozkładu czasu pracy (art. 140 ¹ § 1 k.p.)	192
Wzór 38. Porozumienie o wprowadzeniu ruchomego rozkładu czasu pracy (art. 140 ¹ § 2 k.p.)	192
Wzór 39. Wniosek pracownika o ustalenie indywidualnego ruchomego rozkładu czasu pracy	193
Wzór 40. Wniosek o wyjście prywatne	193
Wzór 41. Indywidualna ewidencja czasu pracy zastępująca listę obecności	194
Wzór 42. Przykładowy plan urlopów na 2024 r.	195
Wzór 43. Wniosek urlopowy	196
Wzór 44. Pismo o wymierzeniu pracownikowi kary porządkowej	198
Wzór 45. Pismo o wniesieniu sprzeciwu od kary porządkowej	198
Wzór 46. Pismo o odrzuceniu sprzeciwu od kary porządkowej	199
Wzór 47. Karta ewidencji odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej	200
Wzór 48. Informacja o zasadach przydziału odzieży i obuwia roboczego	201
Wzór 49. Przykładowe postanowienia dotyczące dofinansowania do szkół kontaktowych	204
Wzór 50. Zaświadczenie płatnika składek	210
Wzór 51. Zaświadczenie płatnika składek dotyczące ustalenia prawa do zasiłku chorobowego lub opiekuńczego za dalszy okres	219
Wzór 52. Wniosek o zasiłek opiekuńczy z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem	227
Wzór 53. Wniosek o zasiłek opiekuńczy z powodu sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny	236
Wzór 54. Wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego	250
Wzór 55. Wniosek o zasiłek macierzyński	254
Wzór 56. Wniosek o odroczenie terminu płatności składek	260
Wzór 57. Wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek	265
Wzór 58. Zgłoszenie umowy o dzieło	272
Wzór 59. Deklaracja rozliczeniowa	277
Wzór 60. Imienny raport miesięczny o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach	281
Wzór 61. Oświadczenia/Wnioski podatnika dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych	291
Wzór 62. Wypowiedzenie umowy o pracę	294
Wzór 63. Umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy	297
Wzór 64. Świadcstwo pracy	311